

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	27916 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27916
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Смирнов Андрій Іванович, Басос Артем Анатолійович, Шніцер Ігор Омелянович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	14.02.2022 р. – 16.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2022/vidomosti_032.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2022/programa_032.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження експертної групи (далі ЕГ) про ОП «Історія та археологія» в ТНПУ ім. В.Гнатюка є позитивними. У ЗВО сформована висока корпоративна культура, направлена на формування високопрофесійних, морально стійких, патріотичних фахівців, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя та бути конкурентоспроможними на ринку праці. Між керівництвом, науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти панує доброзичлива атмосфера. Освітній процес відбувається відповідно до законодавства та нормативних документів ЗВО, у сприятливому та надзвичайно комфортному для здобувачів та науково-педагогічних працівників матеріально-технічному середовищі. Експертиза засвідчила загальну відповідність ОП «Історія та археологія» критеріям оцінювання якості освітньої програми. Виявлені недоліки не є суттєвими. Отже, ОП «Історія та археологія» в ТНПУ ім. В.Гнатюка реалізовується на належному рівні та відповідає усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недоліками, що не є суттєвими (рівень В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі та мета ОП «Історія та археологія» узгоджуються з місією та стратегією ТНПУ ім. В.Гнатюка. У ЗВО сформована висока корпоративна культура. До розробки ОП були залучені представники університетської академічної спільноти, стейкхолдери та здобувачі. Тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст враховано при формулюванні цілей та ПРН. Здобувачам забезпечена можливість вільного формування індивідуальної освітньої траєкторії, що підкріплена широким переліком вибіркових дисциплін. Сильними сторонами ОП є її практична зорієнтованість. Наявна належна практична підготовка здобувачів на базі провідних наукових та архівних установ регіону. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Наявні дієві механізми визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих в інших закладах та неформальній освіті, про що свідчать конкретні випадки такого визнання та перезарахування. Наявність академічної свободи у виборі наукових керівників і тем бакалаврських робіт, студентоцентризований підхід і поінформованість здобувачів освіти щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів є чітко регламентованими та дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Відсутні випадки конфлікту інтересів та академічної недоброчесності на ОП, а також скарги на необ'єктивність екзаменаторів. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, враховують думку здобувачів вищої освіти. Кадровий склад ОП відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Наявність окремих дистанційних курсів на платформі Moodle. До участі в навчальному процесі залучаються роботодавці та фахівці-практики. Освітнє середовище та матеріально-технічне забезпечення цілком задовольняють потреби та інтереси здобувачів, зокрема й осіб із особливими освітніми потребами. В ЗВО розроблена дієва політика запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій. Чітко регламентовані процедури розробки, моніторингу та удосконалення освітньої програми. ТНПУ ім. В.Гнатюка демонструє свою відкритість та публічність, розміщуючи на офіційному веб-сайті ЗВО усі необхідні документи, що пов'язані з освітнім процесом, зокрема із навчанням та викладанням на ОП «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Має місце недостатня узгодженість формулювання особливостей, фокусу і орієнтації ОП із заявленою, з одного боку, універсальністю програми, а з іншої – із значно вужчою орієнтацією ОП, яка сфокусована на підготовці експертів з регіоналістики, архівістів, музейників. Рекомендуємо узгодити формулювання особливостей, фокусу і орієнтації ОП та гармонійно поєднати з освітнім компонентом програми. У переліку обов'язкових компонентів ОП «Історія та археологія» ОК 21 «Політологія» помилково віднесено до циклу професійної підготовки за спеціальністю 032 Історія та археологія. Для оптимального досягнення ПРН 15, ПРН 16 та ПРН 8 рекомендуємо включити до переліку обов'язкових компонентів ОП професійної підготовки освітні компоненти з історії регіону та основ наукових досліджень. З метою посилення професійної підготовки здобувачів рекомендуємо узгодити розподіл вибіркових дисциплін на ОП згідно з п. 2.3. Положення про індивідуальний навчальний план здобувача освіти в ТНПУ ім. В.Гнатюка. Рекомендуємо активізувати інформування здобувачів про наявність індивідуальних навчальних планів та оновити на веб-сайті ЗВО Програму фахового вступного випробування зі спеціальності 032 Історія та археологія для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст. Рекомендуємо розглянути можливість прописати в нормативних документах ЗВО максимальну кількість допустимих для визнання/перезарахування кредитів здобутих у рамках мобільності чи іншої освіти. Рекомендуємо викладачам активніше використовувати інноваційні методи навчання. Частина робочих програм курсів потребує додаткового оновлення, коректив та посилення орієнтації на спеціальність. Рекомендуємо стимулювати здобувачів вищої освіти та викладачів до активної участі в програмах міжнародної академічної мобільності. Керівництву ЗВО рекомендуємо надати відповідну організаційно-технічну допомогу для включення журналу «Наукові записки ТНПУ ім. В.Гнатюка. Серія: Історія» до переліку наукових фахових видань України. У робочих програмах відсутні переліки орієнтовних питань, що виносяться на іспит/залік. Положення про бакалаврську роботу студента історичного факультету не містить конкретних вимог щодо дотримання академічної доброчесності та розміщення робіт у репозитарії. Рекомендуємо оновити дане Положення, вдосконалити робочі програми навчальних дисциплін та започаткувати перевірку курсових робіт на плагіат для підвищення рівня академічної доброчесності на ОП. Рекомендуємо

підвищувати публікаційну активність науково-педагогічних працівників в іноземних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS, а також поглиблювати їх міжнародний досвід. Рекомендуємо розширити та урізноманітнити коло стейкхолдерів залучених до роботи над ОП. Удосконалити зміст опитувальників здобувачів з метою збільшення їх інформативності та репрезентативності. Рекомендуємо обов'язково розміщувати проекти ОП на веб-сайті та підвищити транспарентність процесу обговорення зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОП «Історія та археологія» спеціальності 032 Історія та археологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в ТНПУ ім. В.Гнатюка є «підготовка фахівців в сфері історії, археології, музейної, архівної, пам'яткоохоронної діяльності, що сприятиме конкурентоспроможності випускників на ринку праці на основі використання інноваційних технологій навчання та поєднання власного досвіду з кращими світовими практиками». Особливості програми та її основний фокус, сформульовані доволі узагальнено, їм бракує чіткості формулювання регіонального контексту. Тим паче, що заявлена освітня орієнтація ОП спрямована на підготовку експертів з регіоналістики, архівістів, музейників. Мета і орієнтація ОП «Історія та археологія» корелюють з місією та стратегією ТНПУ ім. В.Гнатюка, що сформовані в Статуті ТНПУ ім. В.Гнатюка від 07.06.2018 р. (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Statut_TNPU_2018.pdf) та Стратегії розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ТНПУ ім. Володимира Гнатюка на 2015 - 2025 роки (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2015/strategija_rozvytku_TNPU.pdf). Зокрема, місія ЗВО полягає в тому, щоб створювати умови для здобуття здобувачами якісної, конкурентоспроможної вищої освіти відповідно до вимог ринку праці; готувати високопрофесійних, морально стійких, патріотичних фахівців, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя, шляхом органічного поєднання їх самостійної систематичної навчальної, пошуково-дослідницької, громадської діяльності; зберігати, поширювати і розвивати цінності української й світової культури, сприяти духовному розвитку учасників навчального процесу. У конкретизації своєї місії ЗВО виходить з того, що якісна освіта – гарант майбутньої зайнятості випускника. Місія ТНПУ ім. В.Гнатюка реалізується на засадах університетської автономії, демократії та відповідальності із розумінням того, що освіта – основа розвитку кожного громадянина, нації та держави, запорука майбутнього України. ОП «Історія та археологія» передбачає можливість академічної, в тому числі й міжнародної, мобільності здобувачів, що відповідає Стратегії інтернаціоналізації ТНПУ ім. Володимира Гнатюка від 27.02.2018 р. (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Strategiia_internatsionalizatsii_TNPU.pdf).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Членами ЕГ під час проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що до формування цілей та програмних результатів навчання ОП «Історія та археологія» (2021) залучалися здобувачі, стейкхолдери та академічна спільнота. Це передбачено Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_sistemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_yakosti.pdf) та Положенням про стейкхолдерів освітніх програм (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_steykholderiv_osvitnikh_prohram.pdf). ЕГ було отримано протоколи засідань програмної ради першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія від 22.02.2019 р., 14.05.2020 р. та 13.05.2021 р., протоколи засідання кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук від 23.04.2019 р., 15.06.2020 р., 22.12.2021 р. (розміщені в системі NAQA), які підтверджують факт обговорення ОП, врахування конкретних пропозицій НПП, здобувачів та стейкхолдерів (директора Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини М.Ягодинської, директора Державного архіву Тернопільської області Ф.Полянського). Найявні позитивні рецензії на ОП, правда без дати підписання, від д.і.н., завідувача кафедри українознавства і філософії ТНТУ ім. І.Пулюя А.Криськова та д.і.н., завідувача кафедри історії України і методики викладання історії ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника» І.Райківського. Участь в обговоренні проекту ОП приймав й директор комунального закладу «Залозецький краєзнавчий музей» Залозецької селищної ради Тернопільської області В.Льчишин. Він запропонував більше уваги приділити вивченню краєзнавства Тернопільщини, оскільки представники органів місцевого самоврядування, які реалізують державну політику у

сфері збереження пам'яток історії та археології, передусім зацікавлені у підготовці фахівців з історії краю. Програмною радою ОП було враховано наступні зауваження та побажання зацікавлених сторін: додано предмети за вибором – «Основи генеалогії», «Історія археологічних досліджень», «Антропологія міста та міські субкультури», «Історичне зброєзнавство», «Археологія України доби Середньовіччя», «Українська історична наука на сучасному етапі». Це послужило підставою для формулювання уточнених освітніх компонентів ПРН 15 та ПРН 16. Під час перегляду ОП вивчалися й аналізувалися побажання і запити здобувачів. Останні мають двох представниць у програмній раді – С.Цвид та І.Паньків. Також представники студентського самоврядування входять до Вченої ради університету, що дає їм можливість долучатися до процедури моніторингу та перегляду освітніх програм. У цілому, мета, орієнтація та програмні результати навчання ОП «Історія та археологія» визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, що було з'ясовано ЕГ в ході відеозустрічей з визначеними сторонами.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП визначені з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальності 032 Історія та археологія та ринку праці. ОП «Історія та археологія» передбачає підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері історії та/або археології, з критичним мисленням, вмінням самостійно приймати необхідні рішення. У меті ОП та її програмних результатах навчання враховано особливості розвитку спеціальності 032 Історія та археологія, що гарантоване підготовкою фахівців, які зможуть працювати в науково-дослідних установах, музеях, інституціях охорони та популяризації культурної спадщини тощо. Сучасні тенденції розвитку гуманітарної галузі засвоюються здобувачами під час вивчення нормативних курсів «Вступ до спеціальності» та «Методика археологічних досліджень». З метою приведення програмних результатів навчання за ОП 2021 р. у відповідність до розвитку спеціальності 032 Історія та археологія, програмною радою було збільшено перелік дисциплін за вибором здобувача вищої освіти, приділено увагу вмінню здобувачів користуватися комп'ютерною технікою (ОК 6 СІТ та комп'ютерна практика), володінню українською (ОК 4 Українська мова) та іноземною мовами (ОК 5 Іноземна мова) за професійним спрямуванням. Цілі та програмні результати навчання ОП «Історія та археологія» визначені з урахуванням регіональних потреб. ТНПУ ім. В.Гнатюка – єдиний в Тернопільській області готує фахівців спеціальності 032 Історія та археологія. Зважаючи на те, що на державному обліку перебуває 1178 пам'яток архітектури й містобудування, з яких 180 – національного значення, регіон потребує якісних фахівців зі спеціальності 032 «Історія та археологія». Тому не випадково орієнтація ОП спрямована на фахову підготовку експертів з регіоналістики. Це проявляється як у запровадженні у вибіркову складову ОП окремих регіональних освітніх компонентів (Регіональні історичні студії, Історія краєзнавства та краєзнавча практика, Методика краєзнавчих досліджень та краєзнавча практика, Історія Тернопільщини: локально-історичний та краєзнавчий контексти), так і в регіональній скерованості виробничих практик (польової архівної, архівно-музейної, виробничої) та тематиці курсових і бакалаврських робіт здобувачів. Під час формування цілей та ПРН за ОП «Історія та археологія» було враховано досвід ЛНУ ім. І.Франка, ЧНУ ім. Ю. Федьковича, ВНУ ім. Лесі Українки, Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Житомирського державного університету ім. І. Франка. Зокрема, акцентовано увагу на ґрунтовній теоретичній підготовці здобувачів, скерованій на формування у них здатності застосовувати концептуальні та методологічні знання з історії, археології та інших галузей історичної науки на межі міжпредметних зв'язків. На основі аналізу ОП зазначених ЗВО було запозичено ідею викладання окремих освітніх компонентів, в тому числі регіонального скерування.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Історія та археологія» (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/03_2_2021.pdf) розроблена на основі прийнятого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України від 29.04.2020 р. № 575 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>). ОП забезпечує набуття всіх компетентностей та досягнення всіх програмних результатів навчання, зазначених у Стандарті вищої освіти. Додатково до зазначених у стандарті введено програмні результати навчання, які відображають регіональний контекст ОП. Це, зокрема, ПРН 15 – Знати особливості відповідних історичних подій на Тернопіллі та використовувати ці знання у професійній діяльності та ПРН 16 – Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації регіональних особливостей історичного процесу. Увесь обсяг заявлених компетентностей та програмних результатів навчання відповідають завданням підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня освіти.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі та мета ОП «Історія та археологія» узгоджуються з місією та стратегією ТНПУ ім. В.Гнатюка. У ЗВО сформована висока корпоративна культура, направлена на формування високопрофесійних, морально стійких, патріотичних фахівців, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя та бути конкурентоспроможними на ринку праці. До розробки ОП були залучені представники університетської академічної спільноти, стейкхолдери та здобувачі. Тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст враховано при формулюванні цілей та програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Має місце недостатня узгодженість формулювання особливостей, фокусу і орієнтації ОП «Історія та археологія» із заявленою, з одного боку, універсальністю програми, яка скерована на оволодіння фундаментальними знаннями історії, навичками наукового дослідження та практичної діяльності історика і археолога, дослідження суспільно-політичних і соціокультурних реалій України та світу від найдавніших часів до сьогодення, а з іншої – із значно вужчою орієнтацією ОП, яка сфокусована на підготовці експертів з регіоналістики, архівістів, музейників. Рекомендуємо узгодити формулювання особливостей, фокусу і орієнтації ОП та гармонійно поєднати з освітнім компонентом програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, а також те, що наявне зауваження не є суттєвим, оскільки в практиці реалізації ОП відповідні аспекти простежуються доволі чітко - у вибірку складову ОП включено регіональні освітні компоненти, має місце регіональна скерованість практик та тематики курсових і бакалаврських робіт здобувачів, експертна група дійшла висновку, що дана ОП відповідає критерію 1 за рівнем В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Історія та археологія» становить 240 кредитів ЄКТС, з них 180 – обов'язкові компоненти, 60 – дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/03_2_2021.pdf), що відповідає п. 4 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>) та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Історія та археологія» сформований відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ТНПУ ім. В.Гнатюка (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf) та Положення про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ ім. В.Гнатюка (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_prohram_u_TNPU.pdf). Проаналізувавши ОП «Історія та археологія» (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/03_2_2021.pdf) ЕГ встановила, що освітня програма є структурованою та збалансованою за семестрами та роками навчання. Змістовно ОП розподілена на навчальні цикли, що включають цикл загальної підготовки (25 кредитів ЄКТС), цикл професійної підготовки (155 кредитів ЄКТС) та цикл вибірових дисциплін (60 кредитів ЄКТС). Структурно-логічна схема ОП загалом має чітку структуру і логічну взаємопов'язаність компонентів. Відповідно до

стандарту вищої освіти понад 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. ЕГ звертає увагу на те, що в переліку компонентів ОП ОК 21 «Політологія» помилково віднесено до циклу професійної підготовки за спеціальності 032 Історія та археологія. Програмні результати навчання досягаються обов'язковими освітніми компонентами, що підтверджує аналіз змісту робочих програм. Належна увага в ОП приділяється набуттю мовних компетентностей, здатності спілкуватися державною (ОК 4) та іноземними мовами (ОК 5), застосуванню інформаційних технологій у процесі популяризації історії та археології (ОК 6), а також навчання різним видам педагогічної діяльності (ОК 2).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП «Історія та археологія» та засоби навчання відповідають предметній області спеціальності 032 Історія та археологія. Під час реалізації ОП здобувачі вищої освіти отримують фундаментальні знання з історії України та інших країн, оволодівають системою наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів інтерпретації історичного минулого і понять, які використовуються в процесі вивчення історії різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді, що засвідчує відповідність змісту ОП теоретичному змісту предметної області. У ході реалізації ОП у здобувачів формуються здатності застосовувати набуті знання для збереження та використання історико-культурної спадщини, чому сприяє проведення польової археологічної, архівно-музейної та виробничої практик. Особлива увага до археологічних дисциплін (з акцентом на регіональній проблематиці) забезпечує належне опанування теоретичних засад археології та залучення здобувачів до польових досліджень, що формує уміння опрацьовувати та описувати речові джерела, використовувати їх в історичних дослідженнях та пам'яткоохоронній діяльності. Цикл обов'язкових дисциплін професійної підготовки ОП містить один компонент (ОК 21 «Політологія»), який за своїм змістом не відповідає спеціальності. Незначна кількість компонент, що мають ширше охоплення, ніж власне спеціальність, вичерпується курсами ОК 1 «Філософія», ОК 2 «Педагогіка», ОК 3 «Людина і навколишнє середовище», ОК4 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ОК 5 Іноземна мова», ОК 6 «СІТ та комп'ютерна практика», ОК 7 «Культура безпеки життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці». Усі названі компоненти переважно формують гуманітарне підґрунтя для підготовки за спеціальністю та soft skills.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Право на індивідуальну освітню траєкторію здобувачів ОП «Історія та археологія» гарантоване низкою нормативних документів ТНПУ ім. В.Гнатюка, а саме: Положенням про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf), Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_poriadok_ta_umovy_obrannia_studentamy_dystsyplin_z_vyborom.pdf), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf), Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача освіти (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polojennya_pro_indyvidualnyi_navchalnyi_plan.pdf). Дані документи встановлюють нижню межу обсягу вибірових курсів на рівні 25%, що відповідає п.15 ст. 62, Закону України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>). Обсяг вибірових дисциплін ОП «Історія та археологія» становить 60 кредитів ЄКТС або 25% навантаження за навчальним планом. Здобувачі ОП мають змогу обирати курси з каталогів циклів загальної (https://tnpu.edu.ua/navchannya/kataloh_vybirkovyh_dystsyplin.pdf) та професійної підготовки (https://tnpu.edu.ua/navchannya/dystsypliny/bakalavr/kataloh_032.pdf) будь-яких рівнів вищої освіти, року навчання і спеціальності в ТНПУ ім. В.Гнатюка. Згідно з п.2.3. Положення про індивідуальний навчальний план здобувача освіти (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polojennya_pro_indyvidualnyi_navchalnyi_plan.pdf) частка вибірових дисциплін має складатися з двох частин, орієнтовно розподілених так: 1) 75% – професійно-орієнтовані вибірові дисципліни за спеціальністю; 2) 25% – дисципліни загальної підготовки та/або будь-які дисципліни з інших спеціальностей. На ОП «Історія та археологія» вона розподілена наступним чином: 1) 65% – професійно-орієнтовані вибірові дисципліни за спеціальністю; 2) 35% – дисципліни загальної підготовки. Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором в ТНПУ ім. В.Гнатюка передбачає кілька етапний механізм вибору, що включає в себе також інформаційну кампанію. Сам вибір курсів здійснюється через електронну систему Центру дистанційного навчання ТНПУ (<https://elr.tnpu.edu.ua/>). Можливості для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОП «Історія та археологія» реалізуються також через можливість участі в програмах академічної мобільності; вибір тематики курсових, бакалаврських робіт, закладів для проходження практики; участь в роботі наукових гуртків.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти ОП «Історія та археологія» регламентується Положенням про організацію та проведення практик студентів ТНПУ ім. В.Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studentiv.pdf). Згідно з документом, метою практики є оволодіння здобувачами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. ОП «Історія та археологія» передбачає проходження здобувачами трьох практик – польової археологічної (3 кредити ЄКТС), архівно-музейної (6 кредитів ЄКТС) та виробничої (12 кредитів ЄКТС). Практичний підготовці здобувачів передують теоретична підготовка. Науково-навчальною базою археологічної практики здобувачів є Державне підприємство «Науково-дослідний центр «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України, Тернопільський обласний центр охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини. Архівно-музейна практика проходить на базі музеїв та Державного архіву Тернопільської області. Місце проходження виробничої практики визначається кафедрою історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук спільно з відповідним підрозділом університету та з урахуванням договорів між базою практики та ТНПУ ім. В. Гнатюка. Здобувачі можуть самостійно (за дозволом випускової кафедри) визначати місце проходження практики і пропонувати його для розподілу. Виробнича практика (історична) – Національний заповідник «Замки Тернопілля». Виробнича практика (історичних досліджень) – Тернопільський обласний центр охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини. Робочі програми практик знаходяться у відкритому доступі на веб-сайті ЗВО (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/history/032/032.php?fbclid=IwAR3F6YA67n4UluqXrE6n6ciPoVzKHytwPaNBfix4pMKxDoO3FEdoAFtXmIY>). У ТНПУ ім. В.Гнатюка розроблено зразки звітної документації про практику. Звітні матеріали практик зберігаються на кафедрах, які відповідають за проведення практики (в системі NAQA). У ЗВО наявні укладені договори з базами практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Історія та археологія» передбачає набуття здобувачами соціальних навичок, необхідних для подальшої успішної професійної діяльності. Серед компетентностей випусника, визначених стандартом вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>), наявні ті, які можна віднести до соціальних навичок (soft skills), зокрема, здатність реалізовувати власні права й обов'язки як свідомого члена суспільства, розуміти й підтримувати цінності громадянського суспільства й в міру можливостей дбати про його сталий розвиток, усвідомлювати верховенство права, права і свободи людини й громадянина України (ЗК 1: ОК 4, 10, 12), шанувати, берегти й забезпечувати наукові, моральні і культурні цінності суспільства (ЗК 2: ОК 6, 7, 21), бути критичним і самокритичним (ЗК 9: ОК 1, 5, 12, 16, 18, 21, 24, 25, 28), працювати в команді (ЗК 10: ОК 2, 5, 7, 9, 10, 22, 25–27). До суспільної сфери відноситься важлива фахова компетентність, а саме, усвідомлення соціальних функцій історика (ФК 3: ОК 8, 9, 11–13, 15, 17, 20, 23, 24, 28). Виходячи зі змісту ОП, робочих програм навчальних дисциплін, форм та методів проведення навчальних занять, а також їх тематиці можна констатувати, що вони у цілому сприяють набуттю здобувачами необхідних соціальних навичок (soft skills). Також цьому сприяють виробничі практики, курсові та бакалаврські роботи, робота в органах студентського самоврядування та спільноті студентів-археологів АРТЕ ПО ФАКТУ.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розподіл навчального навантаження (аудиторна/самостійна робота) в ТНПУ ім. В.Гнатюка здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf) та Положенням про організацію самостійної роботи студентів (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_samostiinu_robotu_studentiv_.pdf). Обсяг освітніх компонентів та розподіл навчального навантаження за видами робіт визначається навчальним планом (blob:<https://office.naqa.gov.ua/1b690a19-727c-4ea5-a26b-obf065428951>). Загальний обсяг навчального часу за ОП «Історія та археологія» складає 240 кредитів ЄКТС (7200 годин), з яких обсяг аудиторних для очної форми становить 2468 годин (34,28 %), а обсяг самостійної роботи становить 4732 години (65,72 %); для заочної – 828 годин аудиторних (11,5%) та 6372 годин самостійної роботи (88,5%). Такий розподіл годин дозволяє не перевантажувати здобувачів аудиторними заняттями. Загалом обсяг освітніх компонентів є достатнім для опанування запланованих програмних компетентностей та програмних результатів навчання. Під час відеозустрічі з

ЕГ здобувачі вищої освіти висловлювали задоволення обсягом аудиторних годин, а також підкреслювали використання різноманітних форм роботи, застосування онлайн-платформ під час дистанційного навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма при підготовці здобувачів за ОП «Історія та археологія» в ТНПУ ім. В.Гнатюка не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП «Історія та археологія» відповідає вимогам державного стандарту та чинного законодавства. Можливість вільного формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, підкріплена широким переліком вибіркових дисциплін. Сильними сторонами ОП є її практична зорієнтованість. Наявна належна практична підготовка здобувачів на базі провідних наукових та архівних установ регіону.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У переліку обов'язкових компонентів ОП «Історія та археологія» ОК 21 «Політологія» помилково віднесено до циклу професійної підготовки за спеціальністю 032 Історія та археологія. Рекомендуємо під час чергового перегляду ОП вилучити даний освітній компонент з переліку обов'язкових компонентів ОП професійної підготовки. Для оптимального досягнення ПРН 15, ПРН 16 та ПРН 8 рекомендуємо включити до переліку обов'язкових компонентів ОП професійної підготовки освітні компоненти з історії регіону та основ наукових досліджень з історії та археології. З метою посилення професійної підготовки здобувачів рекомендуємо узгодити розподіл вибіркових дисциплін на ОП згідно з п. 2.3. Положення про індивідуальний навчальний план здобувача освіти в ТНПУ ім. В.Гнатюка, а саме: виділити орієнтовно 75% на професійно-орієнтовані вибіркові дисципліни за спеціальністю, а 25% на дисципліни загальної підготовки та/або будь-які дисципліни з інших спеціальностей. Рекомендуємо також активізувати інформування здобувачів даної освітньої програми про наявність в ТНПУ ім. В.Гнатюка індивідуальних навчальних планів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОП «Історія та археологія» відповідають вимогам державного стандарту та чинного законодавства. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану. ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а практична підготовка надає необхідний рівень компетенції для успішної професійної діяльності. Певної корективи в частині окремих ОК потребують обов'язкові компоненти ОП в циклі професійної підготовки, що, однак, не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. На думку ЕГ, ОП загалом відповідає визначеному критерію на рівні В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ТНПУ ім. В.Гнатюка у 2022 р. оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (https://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2022/Pravyla_pryiomu.pdf). Вони розроблені приймальною комісією університету та затверджені Вченою радою ТНПУ ім. В.Гнатюка 28.12.2021 р. відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2022 р., затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 жовтня 2021 року № 1098 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 листопада 2021 р. за № 1542/37164. Перелік

конкурсних предметів оприлюднений на офіційному веб-сайті ЗВО (https://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2022/dodatok_2.pdf). Конкурсний відбір (відкрита конкурсна пропозиція) здійснюється на основі врахування ЗНО з таких предметів: «Українська мова та література» (коефіцієнт – 0,2), «Історія України» (0,5), «Математика» або «Іноземна мова», «Біологія», «Географія», «Фізика», «Хімія» (0,2), вага атестата про повну загальну середню освіту – 0,1. Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі або для зарахування на навчання поза конкурсом встановлена на рівні 100 балів. Історія України – це профільний предмет, цим і обумовлений вищий коефіцієнт для нього. Для вступників передбачений Регіональний коефіцієнт при вступі до ТНПУ ім. В.Гнатюка на ОП «Історія та археологія» (1,02). Отже, правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Аналіз оприлюднених на офіційному веб-сайті ЗВО Правил прийому до ТНПУ ім. В.Гнатюка (https://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2022/Pravyla_pryiomu.pdf) засвідчує, що особливостей прийому на ОП «Історія та археологія», порівняно з іншими ОП, немає. Передумовами вступу для здобуття ступеня бакалавра за ОП є наявність повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра зараховуються бали сертифікатів ЗНО. Для конкурсного відбору осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста та вступають на другий курс ОП перелік вступних випробувань включає ЗНО з української мови та літератури (коефіцієнт – 0,25), ЗНО на вибір вступника (0,25), фаховий іспит (Історія) (0,5). Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 032 Історія та археологія при вступі на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр» для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст оприлюднена на офіційному веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка та передбачає знання й володіння фактичним матеріалом, відображення ціннісно-сміслових, загальнокультурних, навчально-пізнавальних та інформаційних компетентностей, що досягаються шляхом вивчення історії різних епох і народів та комунікативних, творчодіяльнісних і освітніх технологій оволодіння навчальним матеріалом (<https://tnpu.edu.ua/abiturient/programu/2021/bakalavr/history/032.pdf>). Прийом на навчання до ТНПУ ім. В.Гнатюка проводиться за спеціальностями відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. Прийом вступників на навчання проводиться на конкурсні пропозиції, які самостійно формує ТНПУ ім. В.Гнатюка та вносить до ЄДЕБО у визначені строки. Правила прийому на навчання за ОП «Історія та археологія» корелюють з її відповідними положеннями.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у інших ЗВО, регулюється оприлюдненими на офіційному веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка наступними документами: Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність

(https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf), Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_perevedennia_vidrakhuvannia_ta_ponovlennia_studentiv.pdf) та Положенням про перезарахування результатів навчання (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_poriadok_perezarakhuvannia_rezultativ_navchannia.pdf). Зокрема, Положення про перезарахування результатів навчання передбачає, що перезарахування кредитів відбувається автоматично на основі Договору про навчання, Договору про практику/стажування. Для здобувача, який подає до ЗВО Академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому вищому навчальному закладі, з яким немає діючого Договору про співпрацю, перезарахування кредитів здійснюється предметною комісією. Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін проводиться на підставі порівняння навчальних програм відповідного напрямку підготовки та Академічної довідки. При цьому при перезарахуванні форм підсумкового контролю з дисциплін екзамен, складений у закладі, який приймав здобувача, може бути зарахований як залік з відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС; залік, якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути перезарахований як іспит відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС та переведенням в національну шкалу. При перезарахуванні застосовується ЄКТС – рейтинг – система, створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання, виміру та порівняння результатів навчання. Система переведення ЄКТС – рейтинг у 100-бальну застосовується у випадку визнання результатів навчання учасників академічної мобільності. Попри доволі чітко окреслену процедуру визнання та перезарахування, вказані документи не містять інформації про верхню межу визнання кредитів (максимальну кількість перезарахованих/визнаних кредитів здобутих в рамках мобільності чи іншої освіти). В цілому правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час реалізації ОП у ТНПУ ім. В.Гнатюка зафіксовано один випадок визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Зокрема, здобувачі II курсу С. Сивук, яка вступала на основі диплому ОКР «Молодшого спеціаліста» при вступі було перезараховано 60 кредитів ЄКТС, здобутих у закладі фахової передвищої освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у ТНПУ ім. В.Гнатюка регламентується Положенням про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_vyznannia_rezultativ_zdobutykh_u_neformal_nii_ta_informalnii_osvity.pdf) та Положенням про перезарахування результатів навчання (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_poriadok_perezarahuvannia_rezultativ_navchannia.pdf). Згідно з п. 1.2. Положенням про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті, визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті розповсюджується на усі освітні компоненти освітньої програми, або певні їх модулі. П. 1.3. документу встановлює, що ЗВО може визнати результати навчання у неформальній та інформальній освіті в обсязі не більше 15% від загального обсягу освітньої програми. Визнання відбувається на звернення здобувача. За наказом ректора створюється комісія з визнання, до якої входять гарант ОП та викладачі, які читають в ЗВО відповідний курс, що забезпечує вивчення РН, що пропонуються визнати (п.1.5). За підсумками атестації комісія формує протокол, у якому міститься висновок для деканату про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни, або її модуля. П. 1.8-1.9 Положення про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті, надають здобувачу право на апеляцію рішення комісії. Згідно з п. 7.10 Положенням про перезарахування результатів навчання, ЗВО інформує МОН України про всі випадки трансферу кредитів у випадку визнання результатів навчання здобутих в неформальній освіті, обсягом понад 30 кредитів ЄКТС. На думку ЕГ, правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в ТНПУ ім. В.Гнатюка загалом є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. На ОП «Історія та археологія» є випадки перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Зокрема, окремі модулі з ОК «Музеєзнавство» було визнано здобувачам С. Цвид та Т. Якимчуку на підставі сертифікатів про проходження шестигодинного семінару-тренінгу «Діяльність музеїв в умовах діджиталізації».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ТНПУ ім. В.Гнатюка правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Наявні дієві механізми визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих в інших закладах та неформальній освіті, про що свідчать конкретні випадки такого визнання та перезарахування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендуємо оновити на веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка Програму фахового вступного випробування зі спеціальності 032 Історія та археологія при вступі на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр» для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, оскільки на даний час вона фігурує у редакції 2021 р., у той час як в ЗВО чинними є Правила прийому на 2022 рік. Рекомендуємо розглянути можливість прописати в документах, що регулюють визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та неформальній освіті, максимальну кількість допустимих для визнання/перезарахування кредитів здобутих у рамках мобільності чи іншої освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому до ТНПУ ім. В.Гнатюка є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Уся необхідна інформація розміщена на офіційному веб-сайті ЗВО у вільному доступі. Правила визнання результатів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті загалом є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Це підтверджує наявність випадків таких практик. ОП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені рекомендації не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ під час акредитаційної експертизи встановила, що в межах ОП «Історія та археологія» форми та методи навчання сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та враховують принципи академічної свободи. Форми та методи навчання і викладання визначені в Положенні про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf). Під час відеозустрічі здобувачі вищої освіти за ОП висловили задоволення формами й методами навчання, його змістом та професійним спрямуванням. Студенти підтвердили, що зміст освітніх курсів актуальний і корисний для формування в них загальних і спеціальних компетентностей. У процесі спілкування зі студентами та представниками студентських організацій було підтверджено можливість здобувачів формувати свою власну індивідуальну освітню траєкторію. Вони мають можливість впливати на покращення якості ОП, вибір дисциплін і наукового керівника бакалаврської роботи, їх пропозиції враховуються під час внесення змін до навчального плану. Зокрема, до каталогу вибіркових дисциплін введено курс «Основи нумізматики» (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/pershiy-bakalavrskiy-riven.php>). Ефективними для вивчення історичних дисциплін є словесні (монологічні, діалогічні); словесно-друковані; наочні; практичні; методи проблемного викладу; евристичний метод навчання. Традиційними видами навчальних занять, що прописуються в робочих програмах навчальних дисциплін, є лекційні, семінарські заняття та самостійна робота, яка набула особливого значення в умовах дистанційного навчання. У своїх відповідях під час відеоконференції здобувачі відзначили інформативність лекцій, доступність різних форм навчальної та позанавчальної діяльності, наявність умов для самостійних досліджень. У рамках занять окремі викладачі використовують новітні методи та інструменти навчання: кейс-методи, тренінги індивідуальні та групові, метод проєктів (ОК 14, ОК 18, ОК 19, ОК 21), що відображено в робочих програмах та підтверджено на зустрічах із викладачами. Водночас, на думку членів ЕГ, деяким викладачам варто посилити використання інноваційних методів навчання, фіксувати їх у робочих програмах і силабусах, що збільшило б привабливість курсів для здобувачів. В умовах карантинних обмежень учасники освітнього процесу працювали дистанційно з використанням платформи Moodle (<https://elr.tnpu.edu.ua/>). Для викладачів та здобувачів у процесі реалізації ОП забезпечується академічна свобода, принципи якої закріплені в п.2.4 Положення про організацію освітнього процесу. Загалом, методи навчання і форми оцінювання, зазначені у табл. 3 відомостей про самооцінювання, сприяють досягненню програмних результатів навчання і створюють умови для формування індивідуальних траєкторій навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Члени ЕГ, під час акредитаційної експертизи, отримали підтвердження того, що здобувачам вищої освіти своєчасно надається доступна й зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку й критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Зокрема, на офіційному веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка розміщені: освітня програма за 2018, 2019, 2020 і 2021р. та форма для опитування роботодавців та стейкхолдерів щодо оцінювання ОП (<https://cutt.ly/yPR4r58>), силабуси (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/history/032/032.php>) та робочі програми навчальних дисциплін, які вивчаються на ОП «Історія та археологія» (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/history/032/032.php?fbclid=IwAR3F6YA67n4UluqXrE6n6ciPoVzKHytwPaNBfix4pMKxD0o3FEdoAFtXmIY>). Силабуси містять опис дисциплін, навчальний контент, програмні компетентності та результати навчання, політику курсу (у т.ч. політику щодо академічної доброчесності), літературні джерела, критерії оцінювання. Викладачі освітньої програми ефективно використовують для розміщення навчально-методичних матеріалів онлайн платформу Moodle (<https://elr.tnpu.edu.ua/>). Під час спілкування зі здобувачами було з'ясовано, що на перших заняттях або на настановній конференції з практики, до них доводять інформацію щодо обсягу, структури освітнього компоненту, результатів навчання, критеріїв оцінювання. Здобувачі вищої освіти під час відеозустрічі з ЕГ зазначили, що доведена до них інформація є зрозумілою і повною, а самі критерії оцінювання для них є зрозумілими, об'єктивними та справедливими. Скарг з боку здобувачів експертна група не виявила.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Онлайн-зустрічі з різними групами (здобувачами, гарантом, викладачами), аналіз відомостей про самооцінювання, тематики бакалаврських робіт здобувачів дають підстави ЕГ зробити наступні висновки: поєднання навчання і досліджень реалізується під час вивчення навчальних дисциплін, роботи проблемної групи «Спільнота студентів-археологів АРТЕ ПО ФАКТУ» під керівництвом Б.Строценя, написання кваліфікаційної роботи, участі здобувачів у наукових заходах (Всеукраїнська науково-практична конференція «Український-визвольний рух 1920-1950-х рр.:

події та люди», 22-03.12.2021 р. (<https://tnpu.edu.ua/news/6660/>). Для формування дослідницьких компетентностей важливе значення має вивчення дисциплін «Вступ до спеціальності», «Методика археологічних досліджень» та «Основи наукових досліджень». Під час викладання низки навчальних дисциплін використовуються форми й методи навчання, засновані на дослідженнях. На базі кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ ім. В.Гнатюка функціонує Науково-дослідний центр вивчення національних меншин та міжетнічних відносин (керівник – проф. М.Бармак). Здобувачі видають власний електронний науково-популярний журнал «Арте по факту», що передбачає популяризацію для широкого загалу надбання археологічної науки (<https://cutt.ly/TPR4zyW>). Здобувачі мають також можливість публікуватися в Студентському науковому віснику ТНПУ ім. В.Гнатюка (<https://cutt.ly/BPR4vmY>). Водночас, при наявному висококваліфікованому кадровому складі, бракує долучення викладачів до науково-дослідницьких проєктів, що здійснюються за державний коштів чи на замовлення недержавних інституцій. У ЗВО на даний час відсутнє фахове наукове видання з історичних наук, у якому могли б публікуватися викладачі ОП «Історія та археологія».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ ім. В.Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_program_u_TNPU.pdf), перегляд ОП повинен відбуватися не менше одного разу на рік. У результаті такого перегляду має здійснюватися вдосконалення програм на основі рекомендацій та пропозицій стейкхолдерів, рекомендацій програмної ради. Перегляд робочих програм навчальних дисциплін із метою їх удосконалення здійснюється щорічно з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду ОП, новітніх наукових досягнень і сучасних практик у галузі історії та археології (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_robochu_programu_navchalnoi_dystsipliny.pdf). Водночас, частина робочих програм курсів потребує додаткового оновлення, коректив та посилення орієнтації на спеціальність. Зокрема, йдеться про робочі програми курсів «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Основи наукових досліджень», «Релігієзнавство», «Політологія» (на сайті завантажено РПНД для студентів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія), а не 032 Історія та археологія (<https://cutt.ly/oPR4Sor>). Викладачі обмінюються професійним досвідом із колегами з Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини, Державного архіву Тернопільської області, Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, а також Академії ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Польща), Куявсько-Поморської вищої школи в Бидгощі (Польща), що підтверджено під час відеозустрічей ЕГ із представниками кількох інституцій. Результати підвищення кваліфікації і стажувань, зокрема проходження онлайн-курсів на платформах Coursera (три викладачі), ефективно використовуються при викладанні фахових дисциплін шляхом впровадження сучасних педагогічних практик і технологій. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін показав недостатню кількість сучасної літератури в списках бібліографічних джерел.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Як впливає із відповідей ТНПУ ім. В.Гнатюка на запит ЕГ й спілкування в рамках відеозустрічей з різними групами, діяльність ЗВО спрямована на організацію та розвиток міжнародної співпраці в науковій, освітянській та культурній сферах. За цей напрямок діяльності відповідає відділ міжнародних зв'язків ТНПУ ім. В.Гнатюка (начальник відділу – Р.Мисула), а також проректор з наукової роботи і міжнародного співробітництва Г.Фальфушинська. Зокрема, у сфері міжнародних зв'язків для ОП «Історія та археологія» перспективною може стати співпраця ОП з Університетом Яна Длугоша (Ченстохова, Польща). Здобувачі ОП не мають досвіду участі в програмах міжнародної академічної мобільності та закордонних публікацій. Зокрема, на відеозустрічі з ЕГ адміністративний персонал ЗВО пояснював це недостатнім рівнем володіння студентами англійською мовою. Інтернаціоналізація діяльності ТНПУ ім. В.Гнатюка на ОП «Історія та археологія» здійснюється виключно шляхом участі викладачів у міжнародних науково-практичних конференціях та стажуваннях. І.Зуляк брав участь у II Міжнародній програмі підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки на базі International Historical Biographical Institute (Dubai-New-ork-Rome-Jerusalem-Beijing), А.Кліш та В.Старка підвищували кваліфікацію у Вищій лінгвістичній школі в Ченстохові (Польща). Викладачі ОП також регулярно беруть участь у міжнародних наукових конференціях та мають статті, опубліковані в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП «Історія та археологія» вважаємо забезпечення академічної свободи у виборі наукових керівників і тем бакалаврських робіт, студентоцентризований підхід і поінформованість здобувачів освіти щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання через оприлюднення силабусів на веб-сайті університету. Високий рівень

задоволеності здобувачів формами та методами викладання за ОП. Наявність у ТНПУ ім. В.Гнатюка дистанційних курсів на платформі Moodle.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання на ОП доволі традиційні, тому ЕГ рекомендує викладачам активніше використовувати інноваційні методи навчання. Частина робочих програм курсів потребує додаткового оновлення, коректив та посилення орієнтації на спеціальність. Рекомендовано стимулювати здобувачів вищої освіти та викладачів до покращення володіння англійською мовою та активної участі в програмах міжнародної академічної мобільності. Керівництву ТНПУ ім. В.Гнатюка рекомендуємо надати відповідну організаційно-технічну допомогу для включення журналу «Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія» до переліку наукових фахових видань України.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

З огляду на вказані вище сильні й слабкі сторони, позитивні практики ОП «Історія та археологія» та освітню діяльність за цією програмою, вважаємо, що вона загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Слабкі сторони цього критерію не є критичними та не перешкоджають якісній реалізації освітнього процесу за ОП. Вони компенсуються доброзичливим ставленням викладачів до студентів, урахуванням їх індивідуальних потреб та забезпеченням академічної свободи.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми загалом, а також оприлюднюються заздалегідь на офіційному веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка. Згідно з Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти планове оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється під час поточного, рубіжного (модульного) та підсумкового контролю (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennja_pro_systemu_otsinjuvannja.pdf). Форми контрольних заходів визначені в п.3.4. Положення про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf). Форми контрольних заходів кожної з освітніх компонент відображено в навчальному плані, робочих навчальних програмах, силабусах і робочих програмах практик. Ці документи завчасно оприлюднюються на веб-сайті ЗВО (<https://cutt.ly/mPR7dJ3>). Робочі програми курсів, розміщені на онлайн платформі Moodle (<https://elr.tnpu.edu.ua>), а також на веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка (https://tnpu.edu.ua/faculty/history/opp_032.php), містять чіткий перелік форм контролю та розлогий деталізований опис критеріїв оцінювання для передбачених видів робіт. Водночас відсутні переліки орієнтовних питань, що виносяться на іспит/залік. Викладачі інформують здобувачів щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання на початку вивчення курсу (інформація підтверджена під час відеозустрічей зі здобувачами вищої освіти та викладачами). Оцінювання результатів успішності на курсі здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в оцінку за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано) та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Фактів несправедливого оцінювання чи оскаржень результатів успішності здобувачів протягом навчання, за свідченням здобувачів даної ОП, не було. Матеріали, зібрані під час акредитаційної експертизи, свідчать про зрозумілість та прозорість оцінювання. Критерії оприлюднюються заздалегідь і дають змогу встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для освітніх компонентів та освітньої програми загалом.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівнів здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання з метою присвоєння відповідного ступеня вищої освіти та кваліфікації. Відповідно до Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 032 Історія та археологія (Наказ МОН України № 575 від 29.04.2020 р.) атестація здійснюється у формі відкритого публічного захисту кваліфікаційної роботи, що не повинна містити академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозитарії ЗВО. Відповідно до Положення про бакалаврську роботу студента історичного факультету (розміщено в системі NAQA) захист бакалаврської роботи проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів та розв'язання можливих конфліктних ситуацій щодо результатів оцінювання оприлюднені на офіційному веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка й містяться в таких документах: Положення про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf) та Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennja_pro_sistemu_otsinjvannja.pdf). Згідно з п.3.4.2. Положення про організацію освітнього процесу здобувачі, які не з'явилися на підсумковий контроль (екзамен) без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку, крім випадків, коли підсумкова оцінка з дисципліни виставляється на основі результатів поточного контролю. Повторне складання екзаменів (ліквідація академзаборгованості) дозволяється не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється завідувачем відповідної кафедри. ЕГ констатує, що запровадження карантинних обмежень спонукало до ширшого використання онлайн платформи Moodle для проведення контролю академічних здобутків студентів за даною ОП. У Положенні про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначено порядок оскарження процедури контрольних заходів, згідно з яким здобувач має право подати на ім'я ректора університету апеляцію. Апеляція подається в день виставлення оцінки поточного, модульного чи підсумкового контролю з обов'язковим повідомленням декана факультету в день виставлення оцінки поточного, модульного чи підсумкового контролю. Якщо комісією встановлено ознаки необ'єктивності оцінювання, то вона пропонує скасувати оцінку й провести повторне оцінювання здобувача вищої освіти у присутності апеляційної комісії. У Положенні щодо врегулювання конфліктних ситуацій (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_shchodo_vrehuliuvannia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf) обґрунтовано стратегію запобігання конфліктним ситуаціям суб'єктів освітнього процесу ТНПУ ім. В.Гнатюка. Запобігання конфліктів інтересів здійснюється, зокрема, уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції в університеті В.Брославським. Ознайомившись з нормативними документами, які регламентують проведення контрольних заходів, ЕГ встановила, що під час проведення контрольних заходів здобувачі мають рівні умови. Під час зустрічі зі здобувачами освіти та академічним персоналом було встановлено, що здобувачі позитивно оцінюють практику підсумкового оцінювання. Студенти наголошували, що впродовж існування ОП не виникало конфліктних ситуацій між здобувачами та викладачами, які потребували б урегулювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЕГ встановлено, що у ТНПУ ім. В.Гнатюка діють чіткі та зрозумілі стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які відображені в Кодексі академічної доброчесності, Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин, Положенні про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, Положенні про групу сприяння академічній доброчесності (<https://cutt.ly/xPR7PkC>). Технологічними інструментами протидії порушенням академічній доброчесності є система антиплагіату «Unicheck», що застосовується для перевірки наукових робіт здобувачів вищої освіти, зокрема, наукових статей і кваліфікаційних робіт. Вона дозволяє згенерувати звіт за результатами перевірки зі встановленням факту наявності чи відсутності текстових запозичень. ТНПУ ім. В.Гнатюка має можливість безкоштовно перевіряти на плагіат всі наукові роботи, а також надає можливість для здобувачів перевірити свою роботу вдруге. Однак, курсові роботи не перевіряються на унікальність. Відповідно до Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_academich_dobroches.jpg.pdf) кваліфікаційні роботи здобувачів обов'язково проходять перевірку на академічний плагіат. Водночас члени ЕГ звертають увагу на те, що Положення про бакалаврську роботу студента історичного факультету (розміщено в системі NAQA) не містить конкретних вимог щодо дотримання академічної доброчесності та розміщення робіт у репозитарії. Як впливає з робочої програми й силабусу, питання плагіату, посилань і цитувань розглядаються при вивченні навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» (https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/history/032/Osnovy_naukovykh_doslidzhen.pdf), яка є вибіркоким компонентом ОП. Факти порушення науково-педагогічними працівниками та здобувачами норм Кодексу

академічної доброчесності (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/kodeks_academich_dobroches.pdf) виносяться на розгляд Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, створеної наказом ректора терміном на три роки. Оскільки програма тільки матиме перший випуск і перші захисти в 2022 р., ознайомитись із результатами перевірки бакалаврських робіт здобувачів на плагіат не було можливості. Практика централізованої перевірки курсових робіт на плагіат на ОП відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів у ТНПУ ім. В.Гнатюка є чітко регламентованим і дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання й оприлюднюються заздалегідь. Атестація здобувачів вищої освіти у формі відкритого публічного захисту кваліфікаційної роботи відповідає вимогам стандарту вищої освіти. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. ТНПУ ім. В.Гнатюка використовує технічні можливості програми UniCheck як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності. Відсутність випадків конфлікту інтересів та академічної недоброчесності на ОП, а також скарг на необ'єктивність екзаменаторів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У робочих програмах за ОП відсутні переліки орієнтовних питань, що виносяться на іспит/залік. Положення про бакалаврську роботу студента історичного факультету не містить конкретних вимог щодо дотримання академічної доброчесності та розміщення робіт у репозитарії. Рекомендуємо оновити дане Положення, вдосконалити робочі програми навчальних дисциплін та започаткувати перевірку курсових робіт на плагіат для підвищення рівня академічної доброчесності на ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

На думку ЕГ, зазначені вище недоліки в робочих програмах і положеннях не піддають сумніву функціонування в ТНПУ ім. В.Гнатюка системи інформування здобувачів вищої освіти про відповідні види робіт, форми і критерії оцінювання, контрольні заходи тощо, а є свідченням певних локальних недопрацювань, пов'язаних із поточною роботою науково-педагогічного колективу, які можуть бути оперативно усунуті в робочому порядку. Висловленні рекомендації – це лише спосіб покращити цілком дієві практики реалізації ОП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ на підставі аналізу стану кадрового забезпечення реалізації ОП «Історія та археологія» в ТНПУ ім. В.Гнатюка (кадрове забезпечення програми як воно представлене в Таблиці 2 відомостей про самооцінювання, зустрічі зі здобувачами, науково-педагогічними працівниками, стейкхолдерами) підтверджує високий рівень відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОП. Викладання обов'язкових дисциплін забезпечують висококваліфіковані викладачі з різних кафедр ТНПУ ім. В.Гнатюка. На ОП «Історія та археологія» працюють 26 викладачів, з них: 17 чоловіків, 9 жінок; 16 осіб мають ступінь кандидата наук, 9 – доктора наук; 13 – звання доцента, 7 – професора. Викладачі освітньої програми вчасно проходять підвищення кваліфікації, активно публікують результати своїх наукових досліджень, виступають із доповідями на всеукраїнських і міжнародних конференціях. В.Старка, А.Кліш, І.Куций отримали сертифікати, які підтверджують володіння іноземною мовою на рівні B2. ЕГ ознайомила з публікаціями викладачів та встановила відповідність сфер наукових досліджень викладачів дисциплінам, які вони викладають за ОП, а також з'ясувала, що всі керівники кваліфікаційних робіт мають наукові ступені. Під час відеозустрічей здобувачі вищої освіти акцентували увагу на високому рівні викладання навчальних дисциплін. З їхнього боку відсутні скарги на якість надання освітніх послуг. ЕГ під час акредитації дійшла висновку, що академічна та професійна кваліфікація

науково-педагогічних працівників, задіяних до реалізації ОП «Історія та археологія», загалом дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Умови проведення конкурсу на заміщення посад викладацького складу ТНПУ ім. В.Гнатюка визначаються Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів) (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Poriadok_provedennia_konkursu_pry_zamishchenni_vakantnykh_posad_naukovo_pedagogichnykh_pratsivnykiv_ta_ukladannia_z_nymy_trudovykh_dohovoriv.pdf), де детально зазначені всі етапи конкурсного добору викладачів. Конкурсний відбір проводиться на засадах: «відкритості, гласності, законності, доброчесності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до претендентів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників». Основним критерієм персональної оцінки й відбору претендента на вакантну посаду є його відповідність кадровим вимогам провадження освітньої діяльності, яка визначається спеціальністю за дипломом про вищу освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, ученим званням, показниками п.38 Ліцензійних умов. При цьому враховується рейтинг науково-педагогічних працівників відповідно до Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/polozhennja_pro_rejtyngove_otsinjuvannja.pdf), відгуки здобувачів щодо педагогічної майстерності викладача. Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП «Історія та археологія».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На зустріч з ЕГ були запрошені роботодавці, які брали участь у вдосконаленні ОП та долучалися до організації та реалізації освітнього процесу в якості консультантів і рецензентів. Зокрема, під час чергового перегляду ОП були враховані рекомендації директора Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини, к.і.н. М.Ягодинської, професора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, д.і.н. І.Райківського. Враховано такі зауваження та побажання щодо суттєвого вдосконалення освітнього процесу: додано предмети за вибором – «Основи генеалогії», «Історія археологічних досліджень», «Антропологія міста та міські субкультури», «Археологія України епохи латену та римського часу», «Історичне зброєзнавство», «Археологія України доби Середньовіччя», «Українська історична наука на сучасному етапі». Проведення виробничої практики заплановано на базі Національного заповідника «Замки Тернопілля» та Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини. ТНПУ ім. В.Гнатюка активно залучає Державний архів Тернопільської області, що є потенційним роботодавцем, до проведення архівно-музейної практики. Підписано угоди про співпрацю з Байковецькою ОТГ та комунальним закладом «Залозецький краєзнавчий музей». Роботодавці під час відеозустрічі з членами ЕГ підтвердили сталі контакти з науково-педагогічним колективом кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ ім. В.Гнатюка. У ЗВО періодично здійснюється опитування роботодавців – стейкхолдерів ОП «Історія та археологія» (<https://cutt.ly/gPR5SOY>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У процесі реалізації ОП «Історія та археологія» до проведення аудиторних занять залучаються провідні фахівці-практики й експерти. До ТНПУ ім. В.Гнатюка систематично запрошуються відомі історики для проведення практично-орієнтованих занять у вигляді лекцій, презентацій, майстер-класів, тренінгів, семінарів. На основі звіту про самооцінювання та під час відеоконференцій ЕГ встановила, що з лекціями та презентаціями виступали д.і.н. Я.Грицак (<https://tnpu.edu.ua/news/6592/>), заступник директора Стамбульського фонду науки і культури Ільхам Мірадж (<https://tnpu.edu.ua/news/6329/>), к.і.н. В.В'ятрович (<https://tnpu.edu.ua/news/6359/>) та інші. Керівництво археологічною практикою здійснює директор Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини, к.і.н. М.Ягодинська.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Зустрічі з керівництвом ТНПУ ім. В.Гнатюка та науково-педагогічними працівниками під час акредитаційної експертизи підтвердили, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, які забезпечують організацію та

реалізацію освітнього процесу на ОП. Відповідно до Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників (http://tnpu.edu.ua/naukova-roboota/staguvana/Polozhennia_pro_pidvyshchennia_kvalifikatsii_ped..pdf) викладачі ТНПУ ім. В.Гнатюка підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років як в Україні, так і за кордоном. НПП мають змогу самостійно обирати конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації. Проаналізувавши відповідні матеріали, члени ЕГ встановили, що за рахунок гранту проф. І.Зуляк брав участь у II Міжнародній програмі підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки на базі International Historical Biographical Institute (Dubai-New-ork-Rome-Jerusalem-Beijing). А.Кліш і В.Старка підвищували кваліфікацію у Вищій лінгвістичній школі в Ченстохові (Польща). Результати стажувань впроваджуються в навчальний процес за ОП у вигляді розробки спеціальних вибірових курсів, включення до навчальних програм додаткових тем чи проблематики. Під час відеозустрічі ЕГ переконалася, що викладачі загалом задоволені підтримкою, яку їм надає ТНПУ ім. В.Гнатюка для підвищення кваліфікації.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ встановила, що дієвим стимулом розвитку викладацької майстерності викладачів ТНПУ ім. В.Гнатюка є проведення щорічного рейтингу НПП згідно з Положенням про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_reitynhove_otsiniuvannia_profesiinoi_dialnost_i_naukovo_pedagogichnykh_pratsivnykiv.pdf). Також результати рейтингу враховуються при укладанні контракту. У ТНПУ ім. В.Гнатюка діє система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_poryadok_premiyuvannya_pratsivnykiv.pdf). Цьому сприяє Положення про заохочувальні відзнаки (<http://www.tnpu.edu.ua/naukova-roboota/public%20information/vidznaku.pdf>). Матеріальна підтримка викладачів здійснюється шляхом щорічного преміювання до дня св. Миколая. Науково-педагогічні працівники отримують доплату за наукові ступені та вчені звання. Викладачі ОП «Історія та археологія» відзначені такими нагородами: Б.Буяк – «Заслужений працівник освіти України» (2020 р.), І.Зуляк – «Заслужений працівник освіти України» (2019 р.), Я.Секо – Грамота Тернопільської міської ради (2021 р.). Експерти мали можливість переконатися, що викладачі ОП обізнані з основними пунктами положення про рейтингове оцінювання та погоджуються з його критеріями.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури конкурсного добору викладачів в ТНПУ ім. В.Гнатюка є прозорими, враховують думку здобувачів вищої освіти, що дозволяє забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП «Історія та археологія». Кадровий склад ОП відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. До участі в навчальному процесі залучаються роботодавці та фахівці-практики. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності та сприяє професійному розвитку викладачів, зокрема шляхом морального та матеріального заохочення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендуємо підвищувати публікаційну активність науково-педагогічних працівників в іноземних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS, а також поглиблювати їх міжнародний досвід шляхом проходження закордонних стажувань, участі в грантових проєктах, літніх школах та наукових форумах тощо.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП «Історія та археологія» має прозорі процедури добору викладачів, систему стимулювання їх професійного розвитку, залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, однак варто підвищувати публікаційну активність науково-педагогічних працівників в іноземних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS, поглиблювати міжнародний досвід НПП. Система професійного розвитку і підвищення педагогічної майстерності викладачів у ТНПУ ім. В.Гнатюка відповідає їх потребам та інтересам і позитивно впливає на забезпечення якості викладання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомитись із матеріально-технічною базою ТНПУ ім. В.Гнатюка ЕГ мала можливість під час онлайн презентації, яку провів ректор Б.Буяк, та відеогляду приміщень історичного факультету, який здійснив декан В.Місько. Загалом в ТНПУ ім. В.Гнатюка площа навчальних приміщень складає 16650 м². Усі навчальні корпуси доступні для осіб з особливими потребами. Функціонує 10 спортзалів, 5 гуртожитків, 5 пунктів харчування, актові зали, культурно-мистецький центр «Світлиця». Діє 42 спеціалізованих комп'ютерних класи, є 1689 ПК, 44 од. мультимедійного обладнання, 6 інтерактивних дошок. Це свідчить про те, що матеріально-технічна база ЗВО належним чином задовольняє потреби освітнього процесу та сприяє безперешкодному досягненню цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі ОП «Історія та археологія» навчаються в окремому корпусі історичного факультету ТНПУ ім. В.Гнатюка, в якому відкрито етнолабораторію та аудиторію інноваційної історичної освіти, обладнану сучасним устаткуванням, технічними засобами навчання, мультимедійною технікою. У межах інфраструктури ТНПУ ім. В.Гнатюка передбачено кімнату для малюків «Дитяча мрія», де можна залишити дитину з волонтерами-педагогами. Заслуговує на увагу Наукова бібліотека ТНПУ ім. В.Гнатюка (<http://www.library.tnpu.edu.ua>), яка нараховує 503650 посібників та 80879 примірників періодичних видань. Її електронний контент складає 32921 назв, з яких навчальні видання – 48, %, наукові – 37,1 %. Успішно функціонує веб-сайт бібліотеки, електронний каталог (641643 записи), інституційний репозитарій, безкоштовний доступ до електронних видань WoS (з 2018 р.) та Scopus (з 2019 р.). ЕГ констатує, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОП «Історія та археологія» в ТНПУ ім. В.Гнатюка є достатнім та сприяє успішному досягненню цілей і ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час спілкування зі здобувачами, студентським самоврядуванням, НПП та адміністративним персоналом ТНПУ ім. В.Гнатюка було встановлено, що ЗВО надає студентам та викладачам відкритий і безоплатний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. На території студмістечка діє вільний доступ до Wi-Fi. Для потреб здобувачів передбачені читальні зали, обладнані комп'ютерами. Здобувачі ОП «Історія та археологія» користуються платформою Moodle, на основі якої розроблений Центр Дистанційного навчання ТНПУ (<https://elr.tnpu.edu.ua>), де розміщуються оголошення, інформація стосовно освітніх компонентів та необхідні матеріали. У межах безкоштовного користування хмарою Google Workplace передбачено також корпоративну пошту. ТНПУ ім. В.Гнатюка забезпечує інституційний доступ до курсів навчальної платформи Coursera, завдяки якій студенти та викладачі мають можливість безкоштовного доступу до онлайн-курсів, яким активно користуються. На веб-сайті університету розміщена інформація стосовно доступу до електронної бази наукових видань, включно зі Scopus, Web of Science та іншими (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robotu/naukometr-ya.php>). Відділом автоматизації університету здійснюється збереження кваліфікаційних робіт студентів в архіві бібліотеки. Наукова бібліотека університету забезпечує також замовлення на безкоштовне сканування потрібних видань обсягом до 20 сторінок (скановане джерело надсилається на електронну скриньку користувача бібліотеки). За потреби, НПП можуть замовити придбання необхідної літератури до курсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ТНПУ ім. В.Гнатюка створив для здобувачів ОП «Історія та археологія» якісне і безпечне середовище для безперешкодної організації навчального процесу. Раз у три роки в ЗВО проводяться навчання з питань охорони праці та безпечної життєдіяльності, в яких беруть участь викладачі ОП. Для проведення навчання створена спеціальна комісія, члени якої в 2018 р. пройшли навчання і перевірку знань в ДП «Тернопільський експертно-технічний центр». У березні 2019 р. Тернопільським міським відділом ДСНС було проведено перевірку усіх навчальних корпусів та гуртожитків ТНПУ ім. В.Гнатюка. З метою оперативного реагування на скарги здобувачів щодо стану їх здоров'я на веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка розміщено анкету із запитаннями щодо здоров'я в умовах карантину (<https://bit.ly/3Cxt5JP>). У ЗВО послідовно дотримуються правил протипожежної безпеки, приміщення оснащені дезінфікуючими, антисептичними засобами, а також стрічками напрямків руху. Практика соціальних взаємодій, зокрема умови навчання та викладання, передбачені Положенням про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf). У ТНПУ ім. В.Гнатюка функціонує Психологічна служба, а також скринька довіри й гаряча лінія. ЗВО забезпечує для здобувачів різні можливості та умови для соціальної активності та волонтерської діяльності. В університеті працює Центр студентського самоврядування, представники якого на зустрічі з експертною групою засвідчили про відкритість ТНПУ ім. В.Гнатюка на потреби та пропозиції здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ було з'ясовано, що інформаційну та консультативну підтримку здобувачам вищої освіти в ТНПУ ім. В.Гнатюка здійснюють викладачі, ректорат, деканат, студентське самоврядування, психологічна служба. Зокрема, ними надається освітня, інформаційна та консультативна підтримка здобувачам. Для оперативного розв'язання поточних проблем та спілкування з викладачами і кураторами створенні спеціальні чат-групи в месенджерах. Студенти ОП «Історія та археологія» позитивно відгукуються про комунікацію з викладачами та їх відкритість на потреби і пропозиції, про що свідчать зустрічі на відеоконференціях. Важливим джерелом інформаційної підтримки є також офіційний веб-сайт ТНПУ ім. В.Гнатюка (<http://tnpu.edu.ua>), на якому розміщуються новини, оголошення, силабуси дисциплін (<https://cutt.ly/PPQ5Vl>), контакти всіх структурних підрозділів університету. В університеті працює також психологічна служба (<http://tnpu.edu.ua/vyhovna%20robota/sps.php>), яка забезпечує соціальну та емоційно-психологічну підтримку здобувачам. Як було підтверджено під час відеозустрічей із сервісними службами, здобувачі отримують безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science. Для необхідної підтримки передбачена також комунікація здобувачів із студентським самоврядуванням, зокрема через електронну скриньку, через профспілкову організацію надаються соціальні стипендії. У навчальних корпусах ЗВО розміщені скриньки довіри, про що засвідчили представники студентського самоврядування на зустрічі з ЕГ. Студентське самоврядування представляє інтереси студентів на вченій раді факультету та університету. Зустріч членів ЕГ зі здобувачами освіти на ОП «Історія та археологія» підтвердила задоволеність студентів різного виду підтримкою ЗВО та ефективну комунікацію з викладачами.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У правилах прийому до ТНПУ ім. В.Гнатюка на 2022 р. визначено спеціальні умови участі у конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, які поширюються на осіб з особливими освітніми потребами (https://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2022/Pravyla_pryiomu.pdf). ЗВО проводить систематичну роботу для створення належних умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Наприклад, в приміщеннях університету встановлені сигнальні обмежувальні стрічки, надписи шрифтом Брайля, вбиральні оснащуються сенсорними датчиками та відповідними перилами, відбувається реконструкція ліфтової шахти. В ТНПУ ім. В.Гнатюка розроблений спеціальний Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Poriadok_suprovodu_osib_z_invalidnistiu_ta_inshykh_malomob_i_inykh_hrur_naseleattia.pdf), діє Інклюзивно-ресурсний центр (<https://www.facebook.com/groups/Inclusion.TNPU>), метою якого є популяризація та впровадження принципів функціонування інклюзивного суспільства, а також здійснення підтримки та супроводу здобувачів із особливими освітніми потребами, відвідувачів університету з категорії маломобільних груп населення. Інклюзивно-ресурсний центр ТНПУ ім. В.Гнатюка розробив і поетапно реалізовує Паспорт інклюзивного середовища університету та міста. На ОП Історія та археологія» здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура вирішення конфліктних ситуацій в ТНПУ ім. В.Гнатюка регламентується Положенням щодо врегулювання конфліктних ситуацій (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_shchodo_vrehuliuvannia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf). У ньому чітко прописана процедура врегулювання конфліктних ситуацій у разі їх виникнення. Інструментом для вирішення конфліктних ситуацій є методи реагування на конфліктні ситуації керівником структурного підрозділу: бесіда з конфліктуючими сторонами з метою визначення причин та сутності конфліктної ситуації, ініціювання створення тимчасової спеціальної комісії щодо врегулювання конфліктної ситуації тощо. Способи вирішення конфліктних ситуацій є адміністративний (попередження, догана, звільнення, переведення на іншу ділянку роботи) та педагогічний (бесіда, переконання, прохання, роз'яснення надання психологічної допомоги і т.п.). Задля моніторингу та врегулювання конфліктів на веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка розміщено анонімне опитування (<https://cutt.ly/wPPWU1a>), а також адресу електронної скриньки довіри, куди можна звернутися у випадку таких ситуацій. Уповноважена особа по боротьбі з корупцією в ТНПУ ім. В.Гнатюка В.Брославський систематично проводить семінари з метою інформування здобувачів про процедуру реагування у разі виявлення корупції. Психологічна служба ТНПУ ім. В.Гнатюка намагається сприяти запобіганню конфліктних ситуацій шляхом проведення тренінгів та спеціальних зустрічей зі здобувачами. Під час відеозустрічей ЕГ зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування з'ясовано, що здобувачі ОП в основному ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій. Подібних випадків у межах ОП «Історія та археологія» не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ТНПУ ім. В.Гнатюка має високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення. ЗВО інноваційно підходить до питання обладнання аудиторного фонду, а тематичні аудиторії відображають специфіку освітніх програм. Здобувачі мають доступ до мережі Інтернет, електронної бази наукових видань та електронного каталогу Наукової бібліотеки. На належному рівні забезпечено консультативну та соціальну підтримку здобувачів, зокрема з особливими освітніми потребами. ЗВО має чітко регламентовані процедури запобігання та вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Стан освітнього середовища та рівень матеріально-технічного забезпечення ТНПУ ім. В.Гнатюка можна вважати взірцевими в сучасних українських умовах. Освітнє середовище та матеріально-технічне забезпечення цілком задовольняють потреби та інтереси здобувачів, зокрема й осіб із особливими освітніми потребами. В ЗВО розроблена дієва політика запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ТНПУ ім. В.Гнатюка регламентуються чинним законодавством та внутрішніми положеннями ЗВО, а саме: Положенням про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf), Положенням про розроблення і супроводження освітніх програм (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_prohram_u_TNPU.pdf) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_yakosti.pdf). У ТНПУ ім. В.Гнатюка за координацію функцій із внутрішнього забезпечення якості відповідає Центр забезпечення якості освіти (<https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/>). Метою Центру є реалізації стратегічних цілей розвитку університету щодо підвищення якості вищої освіти та освітньої діяльності, забезпечення відповідності рівня якості освітніх послуг вимогам стейкхолдерів та здійснення безперервного моніторингу навчальних досягнень студентів, вивчення потреб суспільства в освітніх послугах, змін попиту на окремі напрями та спеціальності у відповідності до потреб ринку праці. Також в ТНПУ ім. В.Гнатюка передбачено існування Комісії з внутрішнього забезпечення якості (університетська/факультетська). Основним змістом діяльності Комісії є реалізація програми розвитку університету щодо забезпечення якості освіти, експертиза та координація дій структурних підрозділів університету, спрямованих на забезпечення якості освітніх послуг, надання методичної допомоги щодо внутрішнього факультетського, внутрішнього кафедрального моніторингу якості освіти, самоаналізу процесу та результату впровадження освітніх програм. ЕГ встановлено, що на ОП «Історія та археологія» послідовно дотримуються визначених процедур, про що свідчать результати відеозустрічей ЕГ з гарантом, НПП, здобувачами, стейкхолдерами та представниками сервісних структурних підрозділів ТНПУ ім. В.Гнатюка.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ТНПУ ім. В.Гнатюка існує практика залучення здобувачів до процесів періодичного перегляду освітньої програми. Зокрема, основним засобом залучення здобувачів до процесу періодичного перегляду ОП та її якості є проведення регулярних опитувань на базі освітньої платформи Moodle стосовно задоволення ними якістю викладання та навчання кожної з дисциплін. Результати опитувань оприлюднюються на офіційному веб-сайті ЗВО. Пропозиції здобувачів щодо удосконалення ОП «Історія та археологія» формуються також під час освітнього процесу шляхом їх спілкування з викладачами та на засіданнях кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук від 23.04.2019 р., 15.06.2020 р., 22.12.2021 р. (розміщені в системі NAQA). Здобувачі мають двох представниць у програмній раді – С.Цвид та І.Паньків. Згідно з Положенням про студентське самоврядування (https://tnpu.edu.ua/about/samovyriaduvannya/Students_government/Polozhennja_stud_.pdf) представники студентського самоврядування беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти. Зокрема, вони входять до Вченої ради університету, що дає їм можливість долучатися до процедури моніторингу та перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Нормативним документом, що регламентує залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості в ТНПУ ім. В.Гнатюка є Положення про стейкхолдерів освітніх програм спеціальностей (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_steikholderiv_osvitnikh_prohram.pdf). Стейкхолдери в ТНПУ ім. В. Гнатюка залучаються для проведення експертної оцінки якості освітніх програм, а їх вплив на якість освітніх програм здійснюється через роботу в факультетських секціях і надання пропозицій щодо їх відповідності нормативним документам з освіти та сучасних позитивних тенденцій у сфері виробництва та економіки до вченої ради факультету. Стейкхолдери рецензують освітні програми спеціальностей в частині фахової підготовки, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання. У ТНПУ ім. В. Гнатюка діє практика створення Ради стейкхолдерів для кожного з факультетів (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/rada-steikholder-v.php). ЕГ відзначає, що ТНПУ ім. В. Гнатюка активно експериментує з різними формами залучення стейкхолдерів на різних рівнях, обираючи з них найбільш дієві та відмовляючись від менш ефективних. Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилася в тому, що стейкхолдери активно залучені до процесу оцінки та перегляду ОП «Історія та археологія» та інших процедур забезпечення її якості. Доказом цьому є входження директора Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини М.Ягодинської та директора Державного архіву Тернопільської області Ф.Полянського до програмної ради ОП. Отримані ЗВО зауваження і пропозиції стейкхолдерів щодо ОП «Історія та археологія» знаходяться у вільному доступі за посиланням https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/zauvazhennja_propozytsiji_032.pdf.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ТНПУ ім. В. Гнатюка відповідальним за комунікацію з випускниками є Центр забезпечення якості освіти. Згідно з Положенням про Центр забезпечення якості (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/Vchena_rada%2018-19B8.pdf) він забезпечує права, інтереси та потреби випускників університету у працевлаштуванні за фахом, організовує роз'яснювальну роботу серед випускників щодо законодавчих та нормативно-правових актів з питань державного регулювання зайнятості та трудових відносин. У ТНПУ ім. В.Гнатюка створено Асоціацію випускників, яка має підписаний спеціальний меморандум про співпрацю з ЗВО. Інструментом комунікації ЗВО з випускниками є організація зустрічей випускників. Конкретно за ОП «Історія та археологія» випускників ще немає, перший випуск заплановано на червень 2022 р.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Положення про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ ім. В.Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_prohram_u_TNPU.pdf) передбачає, що з метою забезпечення якості вищої освіти, відповідності ОП заявленим цілям, запитам стейкхолдерів і суспільства, гарант і група забезпечення ОП повинні здійснювати моніторинг і періодично здійснювати перегляд освітньої програми. П.4.2. Положення зазначає, що перегляд ОП повинен відбуватися не менше одного разу на рік. У результаті такого перегляду має здійснюватися вдосконалення програм на основі рекомендацій та пропозицій стейкхолдерів, програмної ради, Комісії з внутрішнього забезпечення якості, інших зацікавлених сторін. Також під час перегляду ОП в ТНПУ ім. В. Гнатюка повинні враховуватися результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій ОП). ОП «Історія та археологія» з 2018 р. переглядалася щорічно. Крайній перегляд ОП «Історія та археологія» відбувся у 2021 р. (протокол засідання Вченої ради № 13 від 29.06.2021 р.). Зокрема, було внесено зміни

в ОП в напрямку збільшення уваги на археологічну та краєзнавчу освітню складову. За підсумком акредитаційної експертизи ЕГ встановлено, що гарант, програмна рада освітньої програми відкриті до пропозицій та зауважень заінтересованих сторін та намагаються враховувати їх під час щорічного перегляду ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Історія та археологія» є первинною, а тому зауважень та пропозицій попередніх акредитацій ще не було. Проте ТНПУ ім. В. Гнатюка врахував зауваження та рекомендації акредитації інших ОП. Зокрема у ЗВО було оновлено низку нормативних документів, вдосконалено процедури вибору дисциплін вільного вибору (замість вибору курсів вільного вибору за блоками (переліками з 3-х дисциплін), тепер здобувачі обирають вибіркові курси із каталогів циклу загальної та професійної підготовки).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ТНПУ ім. В.Гнатюка в 2019 р. було створено Інституційну модель системи внутрішнього забезпечення якості (https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/monitoring/Instytutsiina_model_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_iakosti_TNPU.pdf), яка являє собою сукупність структурних підрозділів, що забезпечують якість освітньої діяльності та якість вищої освіти ЗВО за допомогою реалізації покладених на них функцій. Метою функціонування інституційної структури є створення та реалізація умов для якісної підготовки висококваліфікованих фахівців відповідного рівня та спеціальності, конкурентоспроможних на ринку праці, компетентних, відповідальних, які вільно володіють своєю професією, орієнтуються в суміжних сферах діяльності, здатних до ефективної професійної діяльності на рівні світових стандартів, готових до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності. Діяльність інституційної структури внутрішньої системи забезпечення якості передбачає п'ять рівнів реалізації в контексті наступних основних функцій: аналітико-прогностичної, планування, регулятивно-консультативної, контрольної-діагностичної тощо. Внутрішня культура якості ТНПУ ім. В.Гнатюка базується на Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_iakosti.pdf), яке передбачає діяльність Комісії з внутрішнього забезпечення якості освіти. Саме вона здійснює розробку та впровадження у практику освітньої діяльності ЗВО алгоритму моніторингу якості освітнього процесу як системи моніторингових процедур та проводить моніторинг контексту освітнього процесу, залучає зацікавлених сторін до покращення ОП тощо. Залучення здобувачів та стейкхолдерів ОП «Історія та археологія» до процесу удосконалення освітньої програми здійснюється передусім шляхом опитувань та включенням їх представників до програмної ради. Результати опитування здобувачів та стейкхолдерів розміщені на веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка. Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що представники адміністрації, НПП історичного факультету та здобувачі зацікавлені у якості та конкурентоспроможності ОП «Історія та археологія», що сприяє її постійному розвитку.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ТНПУ ім. В.Гнатюка діють чітко регламентовані процедури розробки, моніторингу та удосконалення освітньої програми. Усі учасники освітнього процесу залучені до внутрішньої системи забезпечення якості. До складу програмної ради розробників ОП «Історія та археологія» входять представники здобувачів та стейкхолдерів. ЗВО реагує на виявлені недоліки та надані рекомендації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендуємо розширити та урізноманітнити коло стейкхолдерів залучених до роботи над ОП «Історія та археологія». Удосконалити зміст опитувальників здобувачів з метою збільшення їх інформативності та репрезентативності на користь подальшого удосконалення освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ТНПУ ім. В.Гнатюка сформована дієва система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими та не перешкоджають реалізації ОП «Історія та археологія», що дає підстави експертній групі оцінити дану ОП за критерієм 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ТНПУ ім. В.Гнатюка зафіксовані у Статуті ТНПУ ім. В.Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Statut_TNPU_2018.pdf), Положенні про організацію освітнього процесу (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf), Колективному договорі ТНПУ ім. В.Гнатюка (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/kolektyvnyj_dohovir.pdf), Положенні щодо врегулювання конфліктних ситуацій (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_shchodo_vrehuliuvannia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf), Положенні про студентський уряд (https://tnpu.edu.ua/about/samovyriaduvannya/Students_government/Polozhennja_stud_.pdf) та інших. Усі базові нормативні документи ТНПУ ім. В.Гнатюка розміщені у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/bazov-normativn-dokumenty-tnpu.php). Силабуси, робочі програми навчальних дисциплін, які вивчаються на ОП «Історія та археологія» (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/history/032/032.php?fbclid=IwAR3F6YA67n4UluqXrE6n6ciPoVzKHytwPaNBfix4pMKxDoO3FEDoAFtXmIY>) та інша важлива для здобувачів інформація про можливість отримати додаткові освітні послуги, взяти участь у програмах академічної мобільності, профільних наукових заходах також знаходиться у відкритому доступі. Розміщена на веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка інформація належним чином структурована та систематизована. Функціонал веб-сайту дозволяє здійснювати пошук усіх необхідних документів. Загалом правила та процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в ТНПУ ім. В.Гнатюка, є чіткими та зрозумілими. Порушень щодо дотримання встановлених ЗВО правил та процедур ЕГ під час акредитаційної експертизи не виявлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ під час акредитаційної експертизи встановила, що проект ОП «Історія та археологія» (2021 р.) не оприлюднений на офіційному веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка. У вільному доступі перебуває тільки освітня програма в редакціях 2018, 2019, 2020 та 2021 р. (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/opp_032.php). Згідно з інформацією, оприлюдненою на офіційному веб-сайті ЗВО, усі зацікавлені сторони можуть надсилати свої відгуки, зауваження та побажання стосовно ОП «Історія та археологія» на електронну пошту barmakmv@tnpu.edu.ua. Крім того, створена спеціальна форма для опитування роботодавців та стейкхолдерів щодо оцінювання освітньо-професійної програми «Історія та археологія» (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/opp_032.php). Звіт про отримані зауваження і пропозиції стейкхолдерів щодо ОП «Історія та археологія» знаходиться у вільному доступі за наступним посиланням: https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/monitoring/zauvazhennja_propozytsiji_032.pdf.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Обсяг оприлюдненої на офіційному веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка інформації про ОП «Історія та археологія» ЕГ вважає достатнім для належного інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. Зокрема, у вільному доступі на веб-сайті ЗВО розміщено ОП в редакціях 2018, 2019, 2020 та 2021 р. (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/opp

_032.php), робочі програми навчальних дисциплін та практик (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/history/032/032.php?fbclid=IwAR3F6YA67n4UluqXrE6n6ciPoVzKHytwPaNBfix4pMKxDoO3FEdoAFtXmIY>), силабуси нормативних та вибіркових курсів (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/history/032/032.php>). У вільному доступі для заінтересованих сторін перебувають й каталоги циклів загальної (https://tnpu.edu.ua/navchannya/kataloh_vybirkovykh_dydstsyplin.pdf) та професійної підготовки (https://tnpu.edu.ua/navchannya/dydstsypliny/bakalavr/kataloh_032.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ТНПУ ім. В.Гнатюка демонструє свою відкритість та публічність, розміщуючи на офіційному веб-сайті ЗВО усі необхідні документи, що пов'язані з освітнім процесом, зокрема із навчанням та викладанням на бакалаврській ОП «Історія та археологія». Функціонал веб-сайту ТНПУ ім. В.Гнатюка зручний та зрозумілий для пошуку необхідної інформації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендуємо обов'язково розміщувати проекти ОП «Історія та археологія» на офіційному веб-сайті ТНПУ ім. В.Гнатюка та підвищити прозорість процесу обговорення зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП «Історія та археологія» в цілому відповідає визначеному критерію, а виконання зазначених рекомендацій лише покращить її реалізацію. ЕГ дійшла висновку, що дана ОНП відповідає критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант ОП «Історія та археологія» Андрій Кліш та керівництво ТНПУ ім. В.Гнатюка забезпечили всі необхідні умови для роботи експертів NAQA, вчасно надали документи на запит та організували зустрічі відповідно до програми роботи ЕГ із використанням технічних засобів відеозв'язку. ЕГ отримала достатні підстави вважати, що освітній процес за даною ОП не є вдаваним та реалізується належним чином.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шніцер Ігор Омелянович

Члени експертної групи

Смирнов Андрій Іванович

Басос Артем Анатолійович